

ชานมาจากไหน ?

ใน ร่องรอยเกี่ยวกับชื่อ สยาม เราได้ทราบว่าพวกไตตรง บางที่ก็ถูกเรียกว่า สยาม (ออก เสียง ซยาม) หรือ ชาม มีคำอธิบายต่อบี กว่าคำว่า ชาม นี้คือคำเดียวกับ ชาน ที่พม่าใช้เรียกคนไตในรัฐชาน แต่ที่เพี้ยนเป็น ชาน ก็เพราะพม่าออกเสียงตัว ม สะกดเป็น แม่กน ชื่อนี้เป็นความจริง คำว่า ชาน ในภาษาพม่านั้นอักษรพม่า เขียน ชาน (ใช้ ม สะกด)

ถ้า จะถอดรูปอักษรออกเป็นตัวไทยก็จะเป็น รหมะ ตัว ร นั้น พม่าออกเสียงเป็น ย หมด (ยกเว้นสำเนียงชาวยะไข่หรือ อารกัน ซึ่ง ออกเสียง ร รัวลิ้นได้) เมื่อเอา ย ควบ ห คือ กระแทกเสียงที่นำคอ (aspirated) แล้วออกเสียงเป็นกึ่ง ช กึ่ง ซ ซึ่งใช้เป็น อักษรอังกฤษโดยประมาณว่า **Sh**. ส่วน เครื่องหมายสระอะนั้นบอกเสียงหนัก-ยาว ฉะนั้น รหมะ จึงเท่ากับเขียน ชาม หรือชาม. แต่ออกเสียงเป็นแม่กน จึงออกเสียงเป็น ชาน หรือ ชาน (เสียง ที่ถูกนั้นกึ่ง ช กึ่ง ซ ไม่สามารถจะเขียนให้ตรง ด้วยอักษรไทยได้) ซึ่งเสียงนี้ฝรั่งเอาไปเขียนว่า **Shan** ไทย เราถอดคำออกมาจากภาษาอังกฤษจึงถอดเป็น ชาน แต่ถ้าให้คนไทยที่ไม่รู้จัก ภาษาอังกฤษฟังชาวพม่าออกเสียง คำนี้แล้วเขาคงจะฟังกระเดียดไปทาง ซ และเขียนเป็นตัว ไทยว่า ชาน มากกว่า ชาน

ฟัง ทราบว่า การที่ข้าพเจ้าถอดอักษรพม่าออกเป็น รห นั้น เป็นการถอดออกตามรากเหง้าอักษรให้ไทยๆเราดูเข้าใจเท่า นั้น ใน หนังสือพม่าเองถือเอาอักษรตัว รห นี้เป็นตัวเฉพาะ ตัวหนึ่งซึ่งอ่านตัว ซะ (กึ่ง ซ กึ่ง ซ) ฉะนั้น รหมะ ในความ รู้สึกของพม่าจึงเป็น การจงใจเขียน ชาม (หรือชาม)แต่เนื่อง ด้วยพม่าไม่มีเสียงแม่กน จึงออกเสียงเป็น ชาน-ชาน ไป อัน ที่จริงแล้วเสียง ชาน-ชาน นี้ พม่าจะเขียนโดยใช้ น สะกดตรงตามเสียงก็ยอมทำได้เพราะพม่ามีตัว น และใช้สะกดแม่กนเสมอ แต่ทำไมคำ ชาน นี้จึงสะกด ด้วย ม ?

คำ ตอบที่จะแก้ปัญหานี้ได้คือคำนี้เดิมทีเดียวต้องเป็นภาษา อื่นที่เขียนด้วย ม สะกด หรือออกเสียงเป็นแม่กม แล้วพม่า ยืมคำ นั้นมาใช้โดยยังรักษารูปคำเดิมไว้แต่ทว่าออกเสียง ตามอักษรวิธีของพม่า เรื่องก็เป็นอย่างเดียวกับในภาษา ไทยเรามีคำว่า กษัตริย์ ที่จริงถ้าจะเขียนตรงตามเสียงว่า กะสัด ก็ได้แต่ที่เขียนพิสดารหนักหนาอย่างนั้นก็เพื่อรักษารูปคำเดิมใน ภาษาสันสกฤตไว้ เพราะขอยืมเขามา คำนี้ภาษาสันสกฤต เขาอ่านออกเสียง ฉัด-ตรี-ยะ แต่เราเขียนตามเขาอย่างเดียว เวลาอ่านเราอ่านตาม อักษรวิธีของเราว่า กะสัด พม่าจะต้องยืมคำ ชาม-ชาม มาจากภาษาอื่น คงเขียนรูป คำดั้งเดิมอยู่แต่อ่านตามอักษรวิธีพม่าและลิ้น พม่า เป็นชาน-ชาน

คำ ชาม-ชาม ดั้งเดิมนั้นมาจากไหน ?

เราพอจะคลำพบร่องรอยอยู่บางเมื่อตรวจดูคำเรียกชื่อไตใน สหภาพพม่า

สหภาพ พม่าปัจจุบันประกอบด้วยชนชาติใหญ่ๆหลายชนชาติ ิมีชนชาติไตรวมอยู่ด้วยเป็นรัฐใหญ่รัฐหนึ่ง คือที่พม่าเรียกว่า รัฐ ชาน(**Shan State**) และ ไทยเราเรียกตามฝรั่งว่า รัฐชาน หรือบางที่ก็ว่ารัฐชานหรือไทใหญ่ คนไตที่นั่นเองเรียก รัฐ ของตนเองว่า เมิงไต (เมืองไท) นอกจากนั้นยังมีคนไต ในรัฐกะฉิน ซึ่งชาวไทใหญ่เรียกไตพวกนี้ว่า ไตคำตีหลวง (ไทคำที่หลวง) และ พวกพม่าเรียกคันทักยี (คันทักคือ คำตี อย่าลืมว่าพม่าไม่มีเสียงแม่กม กยี่เป็นภาษาพม่า แปลว่าใหญ่. หลวง) นอกจากไตคำตี หลวง ยังมีไตอีกพวก หนึ่งอยู่ในบริเวณเมืองฉิงกะลิ่งคำตี ใกล้พรมแดนอินเดีย พวกนี้เรียกตัวเองว่า ลูกไต ชาวไทใหญ่เรียกเขา

ว่า ไตคำ ี่เหมือนกันแต่ไม่มีโหลง (หลวง) บรรดาชนชาติไตทั้งสาม แผลงใหญ่ๆนี้ถูกชนชาติต่างๆในพม่าเรียกชื่อด้วยคำๆ เดียว กันแทบทั้งสิ้น เป็นแต่ออกเสียงเพี้ยนไปบ้างตามลิ้นของตน เล็กน้อย

ปัญหาต่อไปมีอยู่ว่าคำ ชาน ในภาษาพม่าและคำคล้าย คลึงกันที่แสดงในบทก่อนนั้นเป็นคำเดียวกับคำว่า สยาม ในภาษาไทย หรือไม่ ?

คำตอบก็คือเป็นคำเดียวกัน

สะพาน เชื่อมที่แสดงความจริงข้อนี้ก็คือภาษามอญ มอญเรียกคนไตในพม่าและยูนนานว่า เซม และขณะ เดียวกันก็เรียกคนไทยในประเทศว่า เซม เหมือนกันหมด นี้แสดงว่าในภาษามอญ คำว่าเซมคือชื่อสำหรับเรียก ชนชาติไตทั้งชนชาติโดยไม่จำแนกว่าจะอยู่ในขอบเขตของ การเมืองและเศรษฐกิจเดียวแห่งสังคมใด ในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ที่ดูเหมือนจะมีมอญเพียง ชาติ ิเดียวเท่านั้นที่ให้ร่องรอยเป็นสะพานเชื่อมนี้อย่างชัดเจนที่สุด

ตาม ที่ได้ค้นกันมาถึงบัดนี้เราได้เห็นชัดแล้วว่าคำ ชาน-เซม-เซียม-สยาม เป็นคำเดียวกันทั้งสิ้น เป็นแต่เพียงเพี้ยน กันไปตาม ภาษา และมีขอบเขตแห่งความหมายแตก ต่างกันออกไป กว้างบ้าง แคบบ้าง กาลเวลาผ่านไปชื่อ ของชนชาติไตก็เลยเกิด แยกกันเป็นสองคำเด็ดขาดคือ ชาน(Shan) และสยาม (Siam) จน แทบจะไม่เห็นร่อง รอยว่าเป็นคำเดียวกันโดยเฉพาะ คนไทยเรานั้น แม้จะติด กับพม่าและไทใหญ่แต่ก็ไม่รู้จักคำว่า ชาน มีความหมาย เฉพาะไทใหญ่ในรัฐชานเท่านั้นหาได้รับรู้ไม่ว่า ชาน ทั้งในภาษาพม่าและอังกฤษรวมทั้งภาษาฝรั่งอื่นๆมีความ หมายคลุมถึงชนชาติไต-ไททั้งหมดที่อยู่นอกกลุ่ม เจ้าพระยาและ นอกประเทศลาว หาได้รับรู้ไม่ว่าสยาม ก็เป็นคำเดียวกับชาน และเป็นคำเดียวกับเซม ในภาษา มอญซึ่งใช้เรียกชนชาติไต-ไท โดยทั่วไปไม่จำกัด ขอบเขต การเมืองและสังคม

รวบรวมจาก :

ความเป็นมาของคำ สยาม ไทย ลาวและขอม และลักษณะทางสังคมของชื่อชนชาติ โดย จิตร ภูมิศักดิ์

เมืองไตย (Shan State)

มีอาณาเขตรวมทั้งหมด 62,500 ตารางไมล์

ตั้งอยู่ระหว่างเส้นละติจูดเหนือ 19 องศา 20 ลิปดา และ 24 องศา 9 ลิปดา

ลองติจูดตะวันออก 96 องศา 13 ลิปดาและ 101 องศา 9 ลิปดา

- 1.ด้านทิศเหนือ ติดกับรัฐคะฉิ่น
- 2.ด้านตะวันออกเฉียงเหนือ ติดกับประเทศจีน เขตเมืองยูนนาน
- 3.ด้านตะวันออก ติดกับประเทศลาว

4.ด้านตะวันออกเฉียงใต้ ติดกับประเทศไทย

5.ด้านทิศใต้ ติดกับรัฐคะยา

6.ด้านทิศตะวันตก ติดกับเมืองมัตตะเลย์ และเมืองสะแกง (ประเทศพม่า)

เมืองไทยตั้งอยู่ในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ สภาพภูมิประเทศเป็นภูเขาสูงและป่าทึบ มีแหล่งต้นน้ำและแหล่งน้ำอัน อุดมสมบูรณ์ มีที่ราบสูง จากระดับน้ำทะเลประมาณ 500 – 600 ฟุต ยอดเขาที่สูงที่สุดคือ ยอดดอยเล็ง ตั้งอยู่ใน เมืองใหญ่ มีความสูง ประมาณ 8,777 ฟุตจากระดับ น้ำทะเลรองลงมาคือ ดอยจ๋อง ซึ่งตั้งในเมืองแสนหวีและดอยจ๋าง ซึ่งตั้งในเมืองกึ่ง ทั้งสองดอย นี้มีความสูง ประมาณ 8,000 ฟุตเศษ ดอยอัน ตั้งอยู่ในปางตะละ สูงประมาณ 7,678 ฟุต, ดอยมอ, ดอยหมอง ตั้งอยู่ ระหว่างแม่น้ำต้าผาก และแม่น้ำป๋อน, ดอยมุตั้งในเมืองใหม่(เสาหิน,เสายา) ซึ่งดอย เหล่านี้มีความสูงประมาณ 7,000 – 8,000 ฟุต ส่วนดอยมาตั้งอยู่ในเมืองกะลอ มีความสูงประมาณ 5,000 ฟุตเศษ

แม่น้ำคง(สาละวิน) เป็นแม่น้ำสายสำคัญ ไหลผ่านเมืองไทย โดยแบ่งเขตออกเป็น 2 ส่วนคือด้านทิศตะวันตก และตะวันออก ซึ่ง ฝั่ง แม่น้ำ ทั้งสองฟากสูงจากระดับน้ำทะเลประมาณ 6,000 – 7,000 ฟุตแม่น้ำสาละวินนี้ไหลผ่าน รัฐคะยา กะเหรี่ยง และ มอญไหล ลงอ่าวเมาะตะ มะที่เมืองมะละเม็ง

มีแม่น้ำหลายสายในประเทศไหลมารวมกันสู่มแม่น้ำสาละวิน ดังนี้

1.ด้านทิศตะวันตกของแม่น้ำสาละวิน

มีแม่น้ำตี, แม่น้ำนิม, แม่น้ำป่าง, แม่น้ำเต็ง, แม่น้ำป๋อน ไหลมารวมกันสู่มแม่น้ำสาละวิน

2.ด้านทิศตะวันออกของแม่น้ำสาละวิน

มีแม่น้ำม้า, แม่น้ำนาง, แม่น้ำขา, แม่น้ำสีม, แม่น้ำหาง, แม่น้ำจ๋อด, แม่น้ำทา และ แม่น้ำกุน ไหลมารวม กัน สู่มแม่น้ำสาละวิน

นอกจากนี้ ยังมีแม่น้ำโขงซึ่งมีต้นกำเนิดจากยอดดอยทิเบตเช่นเดียวกันแม่น้ำสาละวินโดยแม่น้ำโขง แยกออกไปทาง ด้านทิศ ตะวัน ออกทำ หน้าที่เป็นเส้นกั้นพรมแดนระหว่างไทย – ลาว มีความยาวประมาณ 120 กิโลเมตร

ภายในรัฐชานยังมีน้ำตกที่สูงและใหญ่ที่สุด คือ น้ำตกจ๋องอาง (แม่น้ำเต็ง) ซึ่งตั้งอยู่ในตำบลเจียงตอง อำเภอเมืองนาย รองลง มาคือ น้ำตกอัมบู (แม่น้ำป่าง) อยู่ใกล้บริเวณเมืองสู้ และน้ำตกน้ำหยางตั้งอยู่ที่เมืองจ้านซาง เมืองสีบ้อ มีความ สูง ประมาณ

1,500 – 2,000 ฟุต และได้ใช้พลังงาน น้ำตกผลิตไฟฟ้าใช้ในเมื่อน้ำคู้ทั้งหมด และยังได้ ใช้พลังงานไฟฟ้า ในโรงงานถลุงแร่ ป่างยุงในเขตเมืองน้ำคู้

สภาพภูมิอากาศ

เมืองไทยมีทั้งหมด 3 ฤดู คือ ฤดูร้อน, ฤดูฝน, ฤดูหนาว

ฤดูร้อน

เริ่มตั้งแต่เดือน มีนาคม – มิถุนายน อุณหภูมิเฉลี่ยประมาณ 70–80F อุณหภูมิสูงสุดจะอยู่ในพื้นที่เขตบ้านจะลอง ใน เมืองหมอกใหม่ในฤดูร้อนจะมี อุณหภูมิสูงสุดถึง 100 – 104F

ฤดูฝน

เริ่มตั้งแต่เดือน กรกฎาคม – กันยายน ปริมาณน้ำฝนวัดได้ประมาณ 4 – 60 นิ้ว

ฤดูหนาว

เริ่มตั้งแต่เดือนตุลาคม – กุมภาพันธ์ อุณหภูมิเฉลี่ยประมาณ 40 – 60 F อุณหภูมิบน ยอดดอย สูงบางแห่ง -30 F

แม้ว่าสภาพภูมิประเทศภายในรัฐฮาวายจะมีความแตกต่างกันมากถึงแม้จะมีอาณาเขตสันเขาและพื้นที่ราบติดกันก็ตาม เช่น เมืองเหม่ เมียง, เมืองกะล่อ, เมืองน้ำลั่น, เมืองกัตชาย, เมืองตองกี, ดอยแหลม, ดอยหมวย (เชียงตุง) เขตเหล่านี้ จะมีสภาพอากาศหนาว เย็น กว่าที่อื่นๆ ส่วนเมืองสีบ้อ, หมอกใหม่, ลางเคอ จะมีอากาศร้อนอบอ้าวกว่าที่อื่น ๆ

ทรัพยากร

ทรัพยากรป่าไม้

ในประเทศนี้ยอดดอยสูงเกิน 4,000 ฟุต จะมีสภาพเป็นป่าไม้สนไม้กึ่งทุกชนิดบริเวณที่ต่ำกว่า ระดับยอดดอย จะอุดมไปด้วยป่าไม้สัก, ไม้เต็งและไม้เปา ป่าไม้ที่เป็นสินค้าออกจาก ประเทศที่สำคัญคือไม้สัก, ไม้สน, ไม้เต็ง, ไม้เปา, ไม้แงะ, ไม้ตีตอก, ไม้จวน, ไม้หมากผินฟู (สนานคา) และ ไม้หอม ทุกชนิด พื้นที่ไม้ทั้งหมดมีประมาณ 42,210 ตารางไมล์ ไม้สักมีมากที่สุดที่เมืองมีด, เมืองต่งลาว, เมืองปางเกตุ, เมืองสีบ้อ, เมืองน้ำลั่น, เมืองกึ่ง, เมืองหมอกใหม่, เมืองป่าแลว, เมืองเชียงลาบเป็นต้น และยังมีอุดมสมบูรณ์ไปด้วยต้นรัก, สักเจ, น้ำผึ้ง, ขี้จิ้ง, หวาก, หมอกดำ (กล้วยไม้) และ ไม้หอม เป็นต้น

ทรัพยากรในดิน

พื้นดินส่วนมากเป็นดินร่วนปนทราย ในชั้นใต้ดินลึก ๆ เป็นหินแข็งมีทรัพยากร ใต้ดินดังนี้ แร่เงิน, แร่ตะกั่ว, แร่ทองคำ, แร่ทองแดง, แร่เหล็ก, แร่ซูลเฟรม, แร่ดีบุก, แร่ทังสแตน, แร่แมงกานีส, นิเกิล, ด่านหิน, พลวง, ไม้ก้ำ, พลอยทุกชนิด, หินขาว, หินลาย, อลูมิเนียม ยังเหมือนแร่ที่มีในปัจจุบัน เช่น เหมืองปางยุง (น้ำลั่น) มีแร่ดีบุก (tin), ตะกั่ว (lead), แร่เงิน, แร่นิเกิล, แร่ทองแดง, พลวง (antimony)

ประชากรที่รัฐฮาวายมีประมาณ 8 ล้านคนเศษ ส่วนใหญ่นับถือศาสนาพุทธแบ่งออกเป็น 16 กลุ่มชาติพันธุ์ใหญ่ ๆ